Lausunto

Lohjan kaupunki, kaupunginjohtaja Mika Sivula

HE 35/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
Eduskunta
Lausuntopyyntö ja asiantuntijan kutsuminen kuultavaksi (TyV sähköposti 3.5.2018)

Lohjan kaupungin lausunto on virkamieslausunto, joka perustuu Lohjan kaupunginhallituksen antamiin vastauksiin lausuntokyselyyn hallituksen esityksestä laiksi alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista (18.4.2017 § 120). Annettu lausunto annetaan tiedoksi Lohjan kaupunginhallitukselle.

LOHJA
Järvikaupunki

Lohjan kaupunki esittää lausuntonaan seuraavaa:

Lohjan kaupunki kiittää mahdollisuudesta lausua esillä olevasta hallituksen esityksestä. Tässä lausunnossa kaupunki keskittyy sen Uudenmaan erillisratkaisua koskevaan osaan. Muilta osin viitataan Lohjan kaupungin aikaisemmin antamiin lausuntoihin.

Uusimaa muodostaa Suomen talouden veturina toimivan yhtenäisen markkina- ja työssäkäyntialueen. Sen esitetyt erityispiirteet koskevat koko aluetta.

Jos maakuntauudistus tullaan toteuttamaan, Uudenmaan kasvupalvelut on tarkoituksenmukaisinta järjestää maakunnan puitteissa. Tämä takaa sen, että koko laajaa metropolialuetta tarkastellaan kokonaisuutena, samalla järjestäjällä on käsissään riittävän suuri osa kasvupalveluiden kokonaisuudesta ja toimintaa johdetaan demokraattisesti kattavan päätöksentekomekanismin kautta.

Esitetty Uudenmaan kasvupalveluiden erillislaki sisältää useita ongelmia.

Järjestäjätahoksi esitetty kuntayhtymä määrätään ainoastaan pääkaupunkiseudun kaupunkien perustettavaksi, vaikka sen vastuulle kuuluu koko Uudenmaan kasvupalveluiden järjestäminen. Ratkaisu on erikoinen tilanteessa, jossa pääkaupunkiseudun kaupungit ovat korostaneet omaa erillisyyttään ja osoittaneet vaatimatonta kiinnostusta kehittää Uuttamaata – tai edes pääkaupunkiseutua - kokonaisuutena.

Erillinen kuntayhtymä ei ole palveluiden järjestämisen kannalta tarkoituksenmukainen ratkaisu. Sen myötä syntyy ylimääräinen hallinnollinen organisaatio, lisäkustannuksia ja palveluintegraatiota vaikeuttavia rajapintoja. Ratkaisu poikkeaa muun Suomen ratkaisusta ilman todellisuudessa kestäviä perusteita. Säätely kohtelee eri kuntia ja niiden asukkaita eri tavoilla.

Lohjan kaupunki pitää ratkaisua ongelmallisena kunnallisen itsehallinnon ja kuntien välisen yhdenvertaisuuden näkökulmista. Esimerkiksi Lohjan kannalta tilanne, jossa merkittäviä palveluita säädetään järjestettäväksi kuntayhtymässä, jota kaupunki ei ole perustamassa ja jonka jäsenyys on vapaaehtoisuuteen perustuva, on sekä toiminnallisesti että demokratianäkökulmasta suuria uhkia sisältävä.

Lohjan kaupungin mielestä tarkoituksenmukaisinta olisi siis luoda maakunnalliset kasvupalvelut maakunnan järjestäminä ja muuttaa kasvupalvelulakia siten, että kuntien oman toiminnan mahdollisuuksia laajennetaan ja luodaan toimiva integraatio maakunnan järjestämiin palveluihin. Mikäli kuntayhtymä Uudenmaan maakuntaan kuitenkin perustettaisiin, maakunnan kaikkien kuntien tulee olla sen perustajia ja jäseniä.